

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/603/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214210379
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2214210379.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a členiek senátu: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava IČO: 36 613 843, proti žalovanému v 1.rade B. E., nar. XX. H. XXXX, bytom P. XXX/XX, XXX XX V. a žalovanej v 2.rade H. M., nar. X.G. XXXX, bytom K. P. XXXX/XX, XXX XX G. R., o zaplatenie 7.448,55 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 14C/229/2014-83 zo dňa 27. februára 2015, taktó

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa p o t v r d z u j e.

Žalovaným sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd zamietol žalobu, ktorou sa domáhal navrhovateľ rozhodnutia k zaplateniu sumy 7.448,55 eur s príslušenstvom, pretože jeho právny predchodca uzavrel so žalovaným v 1.rade dňa 25.novembra 2004 zmluvu č. 178733367, na základe ktorej poskytol pôvodný veriteľ žalovanému úver, pričom žalovaný sa zaviazal splácať predmetný úver. Žalovaná v 2.rade prevzala na seba ručiteľský záväzok. Žalovaný svoj dlh nesplnil, preto žalobca si v predmetnom konaní uplatňuje neuhradenú úverovú istinu spolu s príslušenstvom. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predstavovala sumu 17.229,24 eur, ktorá pozostávala z istiny 14.810,04 eur, úroku z omeškania 2.419,17 eur, pričom postupca Slovenská sporiteľňa a.s. deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpeniu pohľadávky. Žalobca si však úrok z omeškania 2.419,17 eur neuplatňuje. Podľa zmluvy žalovanému v 1.rade bol poskytnutý úver vo výške 9.958,18 eur, ktorý mal splácať v mesačných splátkach po 146,05 eur, vždy k 20.dňu v mesiaci. Žalobca si touto žalobou teda uplatnil splátky úveru splatné od 20.júna 2010 do 20.augusta 2014 v počte 51 a celkovej výške 7.448,55 eur. Splátky pôvodne splatné od 20.novembra 2013 do 20.augusta 2014 sa stali splatnými dňa 16.novembra 2013, kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Pohľadávka z predmetného zmluvného vzťahu medzi účastníkmi tohto konania bola postúpená zmluvou o postúpení na žalobcu (čl. 14 a nasl.), ktoré postúpenie bolo vykonané v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, súd je toho názoru, že je daná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní. Postupca doručil oznámenie o postúpení pohľadávky obom žalovaným podaním z 2.januára 2009. Žalobca vyzval žalovaného v 1.rade, ako aj žalovanú v 2.rade na uhradenie pohľadávky listom z 28.októbra 2013, k tomu pripojil aj podací hárok, ako potvrdenie o podaní. Zároveň týmto listom vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Podľa výpisu z účtu, ktoré pripojil do spisu žalobca za obdobie od 24.novembra 2004 do 18.decembra 2008 žalovaný v 1.rade začal čerpať úver 25.novembra 2004 a to vo výške 300.000 Sk. Z tohto výpisu je zrejmé, že popri istine úveru 300.000,- Sk, sa táto istina zvýšila o sumy účtovaných poplatkov, úrokov z omeškania a vyúčtovaných úrokov. Spôsob ich napočítavania

preukazuje predmetný výpis z účtu. Súd vyhodnotil právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným ako spotrebiteľský, na ktorý je potrebný aplikovať najmä Občiansky zákonník, zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Z predložených listinných dôkazov nebolo súdu zrejmé, ako žalobca k žalovanej istine dospel, koľko, kedy a akou formou žalovaný vykonal jednotlivé úhrady, ako boli ním vykonané platby započítané, kedy bola zo strany žalovaného naposledy uhradená splátka a pre omeškanie ktorej splátky vyhlásil právny predchodca žalobcu mimoriadnu splatnosť spotrebiteľského úveru, a preto súd dňa 4. decembra 2014 písomne vyzval žalobcu. Žalobca na výzvu súdu reagoval vo svojom vyjadrení zo dňa 5. februára 2015, kde opätovne zdôraznil, že v predmetnom konaní si uplatňuje splátky úveru splatné od 20. júna 2010 do 20. augusta 2014 v počte 51 a celkovej výške 7.448,55 Eur. Splátky pôvodne splatné od 20. novembra 2013 do 20. augusta 2014 sa stali splatnými dňa 16. novembra 2013, kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Žalobca však napriek výzve súdu neuviedol pre omeškanie ktorej splátky došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, dôkladne preskúmal žalobcom predložené listinné dôkazy, pričom z Prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok č. 0088/1787/2008/1CE zo dňa 18.12.2008 zistil, že dátumom poslednej úhrady je 4. december 2007. Nakoľko žalobca svoj návrh podal na súd až dňa 26. mája 2014, súd má za to, že pohľadávka žalobcu je už premlčaná v celom rozsahu, preto súd žalobu zamietol. Na dôvažok súd dodáva, že pre posúdenie, či ust. § 5b zákona č. 250/2007 z. z., účinné od 1. mája 2014, je možné aplikovať aj na konania začaté na súde pred jeho účinnosťou, je rozhodujúce, či konkrétne ustanovenie má (aj) procesný charakter. Hoci samotné premlčanie má nepochybne hmotnoprávny charakter, procesná povaha citovaného ustanovenia § 5b vyplýva z jeho samotného znenia. Na jeho základe sa súdu (ktorý je možné považovať za orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv) ukladá povinnosť v súdnom konaní z úradnej povinnosti prihliadať na premlčanie v spotrebiteľských veciach, aj keď sa ho spotrebiteľ nedovolá, teda ide o konkrétny procesný postup súdu v konaní, čo nasvedčuje procesnoprávnemu charakteru ustanovenia. Keďže ide o procesné ustanovenie, v prípade absencie prechodného ustanovenia platí, že súd postupuje podľa právneho stavu, účinného v čase rozhodovania súdu. Preto ak v čase rozhodovania súdu vo veci je účinné ustanovenie § 5b citovaného zákona, súd je povinný ho aplikovať, i keď sa súdne konanie začalo skôr, t. j. pred účinnosťou zákona. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., keď po procesnej stránke boli v celom rozsahu úspešní žalovaní, avšak im súd náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ich neuplatnili.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočne zisteného skutkového stavu. Nesúhlasil s tým, že súd na daný prípad aplikoval § 5b z.č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré nadobudlo účinnosť 01.05.2014. Poukázal na článok 1 ods. 1 Ústavy SR, nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 16/95 z 24.05.1995, PL. ÚS36/95 z 03.03.1996, ako aj na čl. 125 ods. 1 písm. a) a čl. 152 ods. 4 Ústavy SR. Aplikáciou § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa došlo k značnému narušeniu princípov právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 1 ods. 2 Ústavy SR, k porušeniu zákazu diskriminácie podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy SR a čl. 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu práva na majetok a ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu o ochrane ľudských práv a základných slobôd, k porušeniu práva na prístup k nezávislému a nestrannému súdu podľa článku 46 Ústavy SR, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a k porušeniu zásady rovnosti účastníkov súdneho konania garantovanej čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Právna úprava platná v Slovenskej republike

do 30.04.2014 umožňovala spotrebiteľom brániť sa proti pohľadávke uplatnenej po uplynutí premlčacej doby vznesením námietky premlčania. Za účelom zvýšenia ochrany spotrebiteľa prijala Národná rada SR § 5b ZoOS, v ktorom prikázala orgánom rozhodujúcim o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy ex offo prihliadať na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo inú prekážku a to bez stanovenia jasných pravidiel obsiahnutých v prechodných ustanoveniach, ktoré by zabezpečili plynulý prechod z doposiaľ platného účinného režimu právnej úpravy do ich nového režimu. Aplikáciou § 5b ZoOS na prebiehajúce súdne konania bez ohľadu na to, za akého právneho stavu došlo k nadobudnutiu pohľadávok veriteľom a za akého právneho stavu došlo k podaniu návrhu na začatie konania, došlo k zotretiu princípu právnej istoty, ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorého súčasťou je aj požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci a závažnému zásahu do majetkových práv veriteľa. Prijatím § 5b ZoOS zákonodarca zašiel ešte ďalej a porušil tým Ústavou SR a medzinárodnými zmluvami garantované právo prístupu k nestrannému súdu a narušil tiež zásadu rovnosti účastníkov konania a nestrannosti súdu. Priamym aplikovaním § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa súd porušil zásadu stanovenú v článku 152 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorej výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných predpisov musí byť v súlade s Ústavou SR. Žalobca si v konaní uplatnil svoj nárok žalobným návrhom 14.03.2014, pričom predmetné ustanovenie § 5b ZoOS nadobudlo účinnosť až 01.05.2014. Poukázal tiež na rozhodnutie KS v Prešove zo dňa 30.09.2014, sp. zn. 9 Co 64/2013. Vzhľadom na uvedené s poukazom na to, že si v konaní uplatnil svoj nárok žalobným návrhom zo dňa 01.09.2011 (súdu doručeným dňa 12.09.2011), pričom predmetné ustanovenie § 5b ZoOS nadobudlo účinnosť až dňa 01.05.2014, nemôže súhlasíť s rozhodnutím súdu a právnym posúdením veci. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobe vyhovie, resp. aby ho zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania a právneho zastúpenia v prvostupňovom i odvolacom konaní.

Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou, účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne.

Žalobca na výzvu súdu reagoval vo svojom vyjadrení zo dňa 5. februára 2015, kde opätovne zdôraznil, že v predmetnom konaní si uplatňuje splátky úveru splatné od 20. júna 2010 do 20. augusta 2014 v počte 51 a celkovej výške 7.448,55 Eur. Splátky pôvodne splatné od 20. novembra 2013 do 20. augusta 2014 sa stali splatnými dňa 16. novembra 2013, kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Žalobca však napriek výzve súdu neuviedol pre omeškanie ktorej splátky došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru.

Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, dôkladne preskúmal žalobcom predložené listinné dôkazy, pričom z Prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok č. 0088/1787/2008/1CE zo dňa 18.12.2008 zistil, že dátumom poslednej úhrady je 4. december 2007. Nakoľko žalobca svoj návrh podal na súd až dňa 26. mája 2014, súd má za to, že pohľadávka žalobcu je už premlčaná v celom rozsahu, preto súd žalobu zamietol.

Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvého stupňa nemal aplikovať pri posudzovaní premlčania žalovaného nároku ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý oprávňuje súdy aj bez návrhu skúmať otázku premlčania uplatneného nároku, pretože toto ustanovenie nemožno aplikovať na prípady, keď žalobca nadobudol pohľadávku pred účinnosťou tohto ustanovenia zákona.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo v danej veci preto posúdiť, či súd prvého stupňa postupoval správne, keď žalobu žalobcu zamietol z dôvodu, že si nárok uplatnil po uplynutí premlčacej lehoty (pričom uplynutie premlčacej doby nebolo namietané), na ktorú súd prihliadol ex offo.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa uzavrel, že úver bol zosplatený k dátumu 14.09.2006. Premlčacia doba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka teda plynula od 14.09.2006 do 14.09.2009.

Žaloba bola podaná na súd až 26.05.2014, čo je po uplynutí premlčacej doby. Uvedené skutkové závery súdu prvého stupňa žalobca v odvolaní nenamietal, spochybňoval iba aplikáciu § 5b ZoOS.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ktorý nadobudol účinnosť 01.05.2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 52 ods. 2 OZ (v znení účinnom od 01.05.2014) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje (procesný) postup orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy (ktorým je aj súd), má teda charakter procesnoprávny a to bez ohľadu na to, že je obsiahnuté v hmotnoprávnom predpise. Táto norma neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia o časovej pôsobnosti novely, ktorá ju zaviedla, musí platiť pravidlo jej okamžitej aplikovateľnosti. Ak platí, že ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa má procesný charakter a zákonodarca nestanovil osobitný právny režim jej aplikácie, má súd prihliadať na premlčanie ex offo vo všetkých, aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia začatých konaniach podliehajúcich pod hypotézu tejto právnej normy. Vzhľadom na uvedené, prvostupňový súd, ktorý vo veci preskúmaným rozsudkom rozhodol po účinnosti novelizovaného znenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, správne ex offo citované ustanovenie zohľadnil a v konaní aplikoval.

Odvolací súd tiež poukazuje na rovnaké právne závery, ktoré zaujal Najvyšší súd SR napr. v rozhodnutiach sp. zn. 3 MCdo 14/2014 z 21.04.2015, 8 MCdo 13/2014 z 21.05.2015 a 4 MCdo 17/2014 z 26.11.2015. Odvolací súd preto odkazuje aj na právne závery v cit. rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, ktoré sú všeobecne dostupné, pričom ich ústavnú udržateľnosť potvrdil už aj Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. II. ÚS 729/2015 zo 04.11.2015, ktorým odmietol sťažnosť sťažovateľky ako neopodstatnenú.

Pretože žalobca v konaniach, v ktorých boli vydané cit. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a sťažovateľkou v konaní sp. zn. II. ÚS 729/2015 vedenom na Ústavnom súde SR bola tá istá obchodná spoločnosť, ktorá je žalobcom aj v prejednávanej veci, možno konštatovať, že tieto skutočnosti a právne závery sú žalobcovi dobre známe.

Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

V odvolacom konaní úspešnému žalovaným vzniklo podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania. Náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnili a ani im žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto im odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.